

BO VWS-CvdRvdM

1-2-2021

Corona irt rechten van mensen met een beperking*Toelichting*

- Het College heeft niet aangegeven wat zij wilt bespreken bij het agendapunt: corona. Mogelijk wil het College weten hoe de rechten van mensen met een beperking in de coronacrisis zijn gewaarborgd en welke inspanningen de regering en VWS hierin heeft geleverd. Hieronder staan een aantal van de acties die VWS onderneemt of heeft ondernomen:
- Vanaf het begin van de coronacrisis is nauw samengewerkt met cliëntenorganisaties voor mensen met een beperking (zoals Iederin en Per Saldo), brancheorganisaties en beroepsverenigingen om zo goed mogelijk met de crisis om te gaan.
- Dit heeft ertoe geleid dat er op 3 juni een COVID-19 strategie voor mensen met een beperking is gelanceerd. Deze COVID-19-strategie geeft richting aan de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat mensen met een beperking, zolang corona het dagelijks leven beïnvloedt, op veilig en op gelijk niveau kunnen participeren.
 - Voor de Covid-19-strategie is een monitor ontwikkeld door Significant om de ambities hieruit te monitoren. De eis naar de kamer gestuurd op 30 oktober, deze week en in maart volgen nog 2 rapportages.
- Op 1 september is een brief aan de Kamer gestuurd over de geleerde lessen uit de eerste golf. De belangrijkste punten daarbij zijn:
 - Maatregelen moeten gezamenlijk worden gedragen zodat mensen met verhoogd risico gelijkwaardig kunnen meedoen in onze samenleving.
 - Erkenning en waardering voor de doelgroep, hun naasten en de sector, omdat deze tijd veel van hen vraagt.
 - Continuïteit van zorg en ondersteuning en van contact met naasten moet bij een toename van besmettingen zo goed mogelijk worden geborgd.
- Op 12 oktober vond er een gesprek plaats tussen de minister-president en 6 mensen met een beperking of chronische aandoening om te spreken over hun ervaringen ten aanzien van corona, o.a. over het belang van sociale contacten, thuisquarantaine en solidariteit tussen mensen met een kwetsbare en niet-kwetsbare gezondheid.
- Voor en tijdens de invoering van de mondkapjesplicht, per 1 december, is er gewerkt aan een uitzondering op het dragen van een mondkapje voor mensen die daartoe niet in staat zijn door hun beperking
 - In de praktijk zijn er veel gevallen waarbij mensen met een beperking zijn geweigerd bij de deur bijv. winkels en ziekenhuizen, omdat zij geen mondkapjes droegen.
 - VWS heeft veelvuldig contact gehad met oa politie, boa's, levensmiddelenbranches om de uitzondering voor mensen met een beperking onder de aandacht te brengen.
- Vilans heeft in samenwerking met VWS en cliëntenorganisatie een informatiepunt ingericht waar concrete informatie beschikbaar komt voor mensen met een kwetsbare gezondheid. www.vilans.nl/levenincoronatijd
- Vaccinaties:
 - Op dit moment wordt er gevaccineerd mensen met een LVB in instellingen en medewerkers in de gehandicaptenzorg gevaccineerd.
 - Mensen met een medische indicatie worden (waarschijnlijk) vanaf medio februari opgeroepen om gevaccineerd te worden.
 - Mantelzorgers voor mensen met een kwetsbare gezondheid vallen deels onder 'overige zorgmedewerkers' en zijn vanaf medio april aan de beurt.
- Er leven zorgen onder cliëntenorganisaties over hun inbreng en betrokkenheid bij de vaccinatiestrategie, plus het moment waarop een aantal kwetsbare groepen worden gevaccineerd. Zoals: mensen die door hun medische conditie niet gevaccineerd kunnen worden, mantelzorgers voor mensen met een kwetsbare gezondheid, kinderen en jongeren (18-) met een kwetsbare gezondheid.

Suggesties voor uw inbreng:

- U kunt aangeven dat u in nauw contact heeft en met de cliëntenorganisaties voor mensen met een beperking en de koepelorganisaties in de gehandicaptenzorg.
- U volgt de ontwikkelingen tav corona nauwgezet en in nauw contact met elkaar pakt VWS zaken op, als de situatie daar om vraagt.

Monitor 2020

- Het College heeft niet aangegeven wat zij wilt bespreken bij het agendapunt: monitor. Mogelijk wil het College vragen wat u gaat doen met de aanbevelingen uit de jaarlijkse monitor van het VN-verdrag.
- Deze jaarlijkse monitor van het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College) over de uitvoering van het VN-verdrag handicap in Nederland gaat in 2020 over de participatie van mensen met een beperking en hun (representatieve) organisaties bij de totstandkoming van wetgeving en beleid (artikel 4, lid 3, VN-verdrag Handicap)

Aanbevelingen College vdRvdM

1. Wettelijke verankering
Het College doet de aanbeveling dat de overheid juridische kaders, beleidskaders en procedures moet instellen om de volledige en gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking en hun organisaties bij de totstandkoming van wetgeving en beleid te garanderen; zoals het VN-comité handicap voorstaat.
2. Ondersteuning en financiering van representatieve organisaties
 - Het College roept de regering op om blijvend in te zetten op duurzame (structurele) en institutionele basisfinanciering en daarmee het (voort) bestaan van het brede palet van organisaties te waarborgen.
 - Het College pleit daarnaast ook voor een structurele adviespositie voor lokale representatieve organisaties.
3. Randvoorwaarden
 - Het College beveelt de (centrale en decentrale) overheid aan om randvoorwaarden voor participatie van mensen met een beperking en hun representatieve organisaties bij de totstandkoming van wetgeving en beleid, van de voorfase tot de implementatiefase, te waarborgen.

Suggesties voor uw inbreng:

- U haalt uit de aanbevelingen de oproep om bij de totstandkoming van wetgeving en beleid nog meer en nog eerder ervaringsdeskundigheid op structurele basis in te zetten en een goede reflectie te geven op wat er met die inbreng wordt gedaan.
- U kunt aangeven dat: In lijn met het College onderschrijft u het belang van de inzet van ervaringsdeskundigheid. VWS zet zich daar dan ook al volop voor in, bijv. via het programma Onbeperkt Meedoen!
- U kunt noemen dat u niet de aanbeveling omarmt voor een juridisch kader om participatie bij de totstandkoming van wetgeving en beleid te waarborgen. Dat we vooral moeten blijven werken aan de verbetering van de randvoorwaarden en bewustwording zoals we dat al doen.
- U kunt daarnaast benoemen dat de directie PZO van VWS op dit moment werkt aan een nieuw beleidskader voor de subsidiering van patiënten- en gehandicaptenorganisaties. Daarin wordt ook bekeken hoe de landelijke pg-organisaties er de komende jaren uit moet zien en in hoeverre versterking van lokale en regionale patiënten- en cliëntenbewegingen mogelijk en wenselijk is.
VWS heeft het CRM (ambtelijk) uitgenodigd om in gesprek te gaan over haar bevindingen uit de monitor in relatie tot het nieuwe pg-kader.